ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
លេខ ១០១៣ កបទ.សអ/អបព

ដីកាអម

គោរពជូន៖ ក្រសួងមហាផ្ទៃ

ល.រ	រាយមុខលិខិត	ចំនួន		សេចក្តីផ្សេងៗ
		ច្បាប់	ទំព័រ	
	ច្បាប់ដើមនៃឯកសារដែលបានចុះហត្ថលេខារវាងកម្ពុជា និងឥណ្ឌា ក្នុងឱកាសទស្សនកិច្ចផ្លូវការរបស់ **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** នៅឥណ្ឌា ថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨៖			
០១.	- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការងារបង្ការ-ទប់ស្កាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស លើស្ត្រី និងកុមារ ការសង្គ្រោះ ការស្តារឡើងវិញ ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ និងការធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ	០៣	២៣	"ដើម្បីមុខការតាមការគួរ" ។
០២.	- សន្ធិសញ្ញាស្តីពី ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់លើបញ្ហាព្រហ្មទណ្ឌ	០២	២១	
	សរុប	០៥ ច្បាប់	៤៤ ទំព័រ	

ថ្ងៃ[illegible]ខែមាឃ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨
ត.ប រដ្ឋមន្ត្រី
ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល

នេត សឿរី

អាសយដ្ឋាន: លេខ ៣ វិថី **សម្តេច ហ៊ុន សែន**
សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន
រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ : (855) 23 214 441, 216 122
ទូរសារ : (855) 23 216 144, 216 141
អ៊ីម៉ែល : mfaic@mfa.gov.kh

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF CAMBODIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA

ON

COOPERATION FOR

PREVENTION OF HUMAN TRAFFICKING ESPECIALLY

TRAFFICKING IN WOMEN AND CHILDREN;

RESCUE, RECOVERY, REPATRIATION AND RE-INTEGRATION

OF VICTIMS OF TRAFFICKING

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF CAMBODIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA (hereinafter referred to as the "Parties"),

Having sought to strengthen the bonds of friendship between the two countries and to increase the bilateral cooperation on the issues of prevention, rescue, recovery and repatriation related to human trafficking especially women and children expeditiously;

Recognizing that human trafficking especially in women and children is a gross violation of their rights and dignity;

Gravely concerned that human trafficking especially women and children has a negative impact on women and children's physical, sexual and mental health, moral development and is detrimental to the social norms and values of the society;

Taking into account that transnational criminal groups and organizations are actively involved in human trafficking especially women and children and that such transnational organized crimes have affected not only in the Kingdom of Cambodia and the Republic of India but also the region and the global community at large;

Confirming that the Parties share the common concern against transnational human trafficking especially women and children as addressed from time to time;

Recalling also the relevant international and regional instruments relating to prevention of trafficking in women and children;

Convinced that prevention and combating of the crime of human trafficking especially women and children by mutual cooperation through law enforcement and criminal procedures is an effective measure to ensure justice against crime of human trafficking,

Emphasizing the need to strengthen cooperation to prevent all forms of human trafficking, especially women and children and to protect and assist them,

Ensure the speedy investigation and prosecution of traffickers and organized crime syndicates in either country.

Have reached the following understanding:

I- SCOPE

Article 1:

This Memorandum of Understanding shall apply to all forms of human trafficking especially trafficking in women and children as defined in Article 2 of this Memorandum and with specific reference to the respective Standard Operating Procedures adopted by both Parties.

II- DEFINITIONS

Article 2:

For the operational purpose of this Memorandum:

(a) 'Trafficking in persons especially women and children" shall mean the selling, buying, recruitment, receipt, transportation, transfer, or harboring of any person for the purpose of sexual-exploitation, labor-exploitation, forced labor or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs or any other form of exploitation by means of;

(i) threat or use of force or other forms of coercion, or

(ii) abduction, fraud or deception, or other types of vulnerability, or

(iii) Giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person.

(b) 'Victims of trafficking' or 'victim' means a· person against whom any kind of the trafficking offences has been committed under the respective national laws of the Parties;

(c) "Traffickers" means persons, agencies or institutions engaged in acts considered with in the concept of human trafficking;

(d) "Child" means a person who has not completed the age of eighteen years;

(e) "Focal Point" means the designated official by the competent authority in the Ministry of Home Affairs of the Republic of India and the Ministry of Interior of the Kingdom of Cambodia.

III- PREVENTIVE MEASURES

Article 3

The Parties shall undertake necessary legal reform and other appropriate measures to ensure that the legal frameworks in their respective jurisdictions have conformity with the Universal Declaration of Human Rights, the Convention on the Rights of the Child, the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and other human rights instruments as well as Conventions relating to the Suppression of Human Trafficking which they are parties.

Article 4:

The Parties shall undertake preventive measures in the respective countries including strengthening of law enforcement agencies, border controls, raising awareness and life-skills, Vocational and Educational programs, community based prevention mechanisms in particular for women and children with special reference to human trafficking to increase the opportunity for employment and hence reduce vulnerability to trafficking in coordination with other relevant government agencies or non-government/ development partners.

Article 5:

The competent authority and concerned Task Forces shall make best efforts to prevent human trafficking through the following preventive measures:

a) Coordinate with relevant Government authorities, Organizations and Non- Government Organizations activities regarding awareness raising programmes and setting up community based prevention mechanisms;

b) Develop and share database on traffickers, and also on victims of trafficking and regular exchange of such information through the designated focal points in the Ministry of Home Affairs in India and the Ministry of Interior in Cambodia;

c) Capacity building programmes for concerned agencies of both countries including joint trainings;

d) Check and regulate the activities of manpower recruiting and travel agents through the appropriate authorities.

IV- PROTECTION OF TRAFFICKED VICTIMS ESPECIALLY WOMEN AND CHILDREN

Article 6:

Persons including Women and children who have been found victims of trafficking based on investigation shall be treated as victims of trafficking and, not violators or offenders of the immigration law.

Therefore,

a) Trafficked persons especially women and children shall not be prosecuted for illegal entry to the country.
b) The relevant authorities shall ensure the protection and security at every step taken for the repatriation of trafficked persons especially women and children.
c) Women and child victims shall be treated with dignity, ensure confidentiality and non-discrimination throughout the process of protection and repatriation, and judicial proceedings.
d) Standard Operating Procedure adopted by the Governments for Rescue, Recovery, Repatriation and Integration (RRRI) will be followed for the repatriation of the victims of trafficking.
e) Victims shall be treated humanely throughout the process of protection and repatriation, and the judicial proceedings.

Article 7:

The Parties shall undertake appropriate measures on behalf of the victim of trafficking as per the laws and rules of the Parties and may seek such mutual legal assistance as appropriate.

Article 8:

The relevant government agencies where appropriate, in cooperation with non-governmental organizations, shall provide victim of trafficking with safe shelters, health care, access to legal assistance, and other imperatives for their protection and safe guarding their best interest. In case of children specific measures included in the laws related to children will prevail.

Article 9:

The law enforcement agencies and other relevant agencies in both countries, especially at the border shall work in close cooperation to uncover domestic and cross border trafficking in persons especially in women and children and also work according to the respective Standard Operating Procedure (SOP) for RRRI.

Article 10:

The law enforcement authorities and other relevant authorities in both countries shall cooperate in exchange of information concerning trafficking cases such as trafficking routes, places of trafficking, identification of traffickers network of trafficking, methodologies of trafficking, information related to proceeds of crime, and data on trafficking through the focal points and Taskforces of both countries.

V-REPATRIATION

Article 11

The authorities in charge of repatriation shall follow the respective SOP to inform the other Party of repatriation arrangements of trafficked victims in advance and repatriation will be undertaken in accordance with the respective SOP adopted by **both** countries.

Repatriation of trafficked victims shall be arranged and conducted expeditiously and cases pending beyond six months can be escalated to the higher authority

VI- REINTEGRATION

Article 12:

The Parties shall make all possible efforts towards the safe and effective reintegration of victims of trafficking, into their families and communities in order to restore their dignity, freedom, and self-esteem in their respective countries.

VII - JOINT TASK FORCE

Article 13:

The Parties shall establish a Joint Task Force, which shall comprise of competent authorities from both Patties. The joint task force shall assume the following responsibilities:

(i) To monitor and assess the implementation of this Memorandum of Understanding and report to the respective Ministries at its annual meeting;

(ii) To initiate establishment of strategies, plan of action and implementing guidelines and other necessary framework to implement this Memorandum;

(iii) To make recommendations toward further development of mutual cooperation against human trafficking;

(iv) To review the implementation of this Memorandum of Understanding every two years;

(v) The Joint Task Force shall be called to meet as and when the need arises. The date and venue of the meeting of the Joint Task Force shall be agreed upon by both Parties.

VIII- FINAL PROVISIONS

Article 14:

This Memorandum of Understanding shall come into effect from the date of its signature by both the Parties.

Article 15:

The Parties shall endeavor to settle disputes concerning the interpretation or application of this Memorandum through negotiation or consultation between **the parties**.

Article 16:

This Memorandum of Understanding does not create any obligations whatsoever on any of the Parties and should be implemented in line with the laws and regulations and rules of each Party.

Cooperation under this Memorandum of Understanding does not affect the rights and obligations of the Parties arising from the international conventions to which they are Parties.

Article 17:

Each Party reserves the right to suspend temporarily, either in whole or in part, the implementation of this Memorandum of Understanding, which shall take effect immediately after notification, such suspension or resumption notice, shall be in writing through diplomatic channels.

Article 18:

This Memorandum of Understanding may be amended at any time by mutual written consent of the Parties.

Article 19:

This Memorandum of Understanding shall remain in force, unless either Party terminates this Memorandum of Understanding at any time by giving written notice of its intention to terminate it to the other Party through diplomatic channels, and the termination shall be effective three months after the date of receipt of such notice.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Memorandum of Understanding.

Done at New Delhi on 27 Jan. 2018 in two originals, each in Khmer and Hindi & English languages, all texts equally authentic. In case of divergence in interpretation, the English text shall be used.

For and on behalf of the Government of the Kingdom of Cambodia

Name: Lok Chumteav **CHOU BUN ENG**
Designation: Permanent Vice Chair of the N.C.C.T, Secretary of State Ministry of Interior

For and on behalf of the Government of the republic of India

Name: **RAJIV GAUBA**
Designation: Home Secretary
Ministry of Home Affairs (MHA)

អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា
រវាង
រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និង
រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា

ស្តីពី
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់
ការងារបង្ការ-ទប់ស្កាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស លើស្ត្រី និងកុមារ
ការសង្គ្រោះ ការស្តារឡើងវិញ ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ និងការធ្វើសមាហរណកម្ម
ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ

រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា ដែលចាប់ពីពេលនេះទៅហៅថា "ភាគីទាំងពីរ"

ដោយយល់ឃើញ ដើម្បីពង្រឹងចំណងមិត្តភាពរវាងប្រទេសទាំងពីរ និងបង្កើន កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីលើការងារបង្ការ-ទប់ស្កាត់ ការសង្គ្រោះ ការស្តារឡើងវិញ និងការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ទាក់ទងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារឲ្យបានឆាប់រួសរាន់

ទទួលស្គាល់ថា អំពើជួញដូរ មនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ គឺជាការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ លើសិទ្ធិ និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់អ្នកទាំងនោះ

មានកង្វល់យ៉ាងខ្លាំងថា អំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ បានបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន លើសុខភាពផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទ សតិបញ្ញា ការរីកលូតលាស់ខាងស្មារតីរបស់ស្ត្រី និងកុមារ និងបង្កអន្តរាយដល់បទដ្ឋាន និងគុណតម្លៃរបស់សង្គម

ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ថា បណ្តាក្រុម និងអង្គការឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន មានសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធយ៉ាងសកម្មក្នុងអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ និងយល់ឃើញថា បណ្តាឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំងទាំងនេះ មិនត្រឹមតែបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា តែប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏បានបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ តំបន់ និងសហគមន៍ពិភពលោកទាំងមូលផងដែរ

សូមបញ្ជាក់ថា ភាគីទាំងពីរមានកង្វល់រួមគ្នាអំពីអំពើជួញដូរមនុស្សឆ្លងដែន ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ ដូចដែលធ្លាប់មានវិធានការដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់

សូមរំលឹកឡើងវិញផងដែរ នូវបណ្ដាលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ និងតំបន់មួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងការបង្ការ-ទប់ស្កាត់ អំពើជួញដូរស្ត្រី និងកុមារ

មានជំនឿថា ការបង្ការ-ទប់ស្កាត់ និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នាក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺជាវិធានការមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានាបាននូវយុត្តិធម៌ ប្រឆាំងនឹងបទល្មើសជួញដូរមនុស្ស

ដោយសង្កត់ធ្ងន់ ទៅលើតម្រូវការនានាសំដៅពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីបង្ការ-ទប់ស្កាត់រាល់ទម្រង់នៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងដើម្បីផ្ដល់កិច្ចការពារ និងជួយដល់ពួកគេ

ធានា ពន្លឿនការស៊ើបអង្កេត និងផ្ដន្ទាទោសក្រុមជួញដូរមនុស្ស ព្រមទាំងក្រុមឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំងនៅក្នុងប្រទេសទាំងពីរ។

ភាគីទាំងពីរបានឈានដល់ការយោគយល់គ្នាដូចខាងក្រោម:

១. វិសាលភាព

ប្រការ ១:

អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ អនុវត្តលើគ្រប់ទម្រង់នៃអំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសការជួញដូរ ស្ត្រី និងកុមារ ដូចមានចែងនិយមន័យនៅក្នុងប្រការ២នៃអនុស្សរណៈនេះ ដោយផ្សារភ្ជាប់យ៉ាងជាក់លាក់ទៅលើ **ស្តង់ដារនៃនីតិវិធីប្រតិបត្តិការ** ដែលបានអនុម័តរបស់ភាគីទាំងពីរ។

២. និយមន័យ

ប្រការ ២:

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់អនុស្សរណៈនេះមានដូចតទៅ៖

(ក) "អំពើជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ" មានន័យថា៖ ជាការលក់ ការទិញ ការជ្រើសរើស ការទទួល ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ឬការផ្ដល់កន្លែងឲ្យមនុស្សស្នាក់នៅ ឬការលាក់បំពួនមនុស្សក្នុងគោលបំណងដើម្បីការធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ការកេងប្រវ័ញ្ចកម្លាំងពលកម្ម សេវាកម្ម ឬពលកម្មដោយបង្ខំ ទាសភាព ឬ ការអនុវត្តប្រហាក់ប្រហែលនឹងទាសភាព សេវភាព ឬការដកហូតសរីរាង្គ ឬទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃអំពើកេងប្រវ័ញ្ច តាមមធ្យោបាយនានាដូចខាងក្រោម:

(i) ការគំរាមកំហែង ឬការប្រើប្រាស់កម្លាំង ឬទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ឬ

(ii) ការចាប់ពង្រត់ ការកេងបន្លំ ការបោកបញ្ឆោត ឬប្រភេទផ្សេងទៀតនៃភាពងាយរងគ្រោះ ឬ

(iii) ការប្រគល់ និងការទទួលប្រាក់ ឬផលប្រយោជន៍នានា ដើម្បីសម្រេចបានតាមការយល់ព្រមរបស់បុគ្គលម្នាក់ ដែលគ្រប់គ្រងលើបុគ្គលម្នាក់ទៀត។

(ខ) **«ជនរងគ្រោះនៃអំពើជួញដូរ»** ឬ **«ជនរងគ្រោះ»** គឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានរងនឹងបទល្មើសនៃអំពើជួញដូរ ប្រភេទណាមួយមកលើខ្លួន ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ជាតិរៀងខ្លួនរបស់ភាគីទាំងពីរ

(គ) **«អ្នកជួញដូរ»** គឺជាបុគ្គល ទីភ្នាក់ងារ ឬស្ថាប័នទាំងឡាយដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើនានា ដែលគេចាត់ទុកថាជាទម្រង់នៃអំពើជួញដូរមនុស្ស

(ឃ) **«កុមារ»** គឺជាបុគ្គលណាមួយដែលមានអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ

(ង) **«ជនបង្គោល»** គឺជាមន្ត្រីដែលទទួលបានការតែងតាំងជាផ្លូវការ ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃ **ក្រសួងមហាផ្ទៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និង **ក្រសួងមហាផ្ទៃនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា** ។

៣. បណ្តាវិធានការបង្ការ-ទប់ស្កាត់

ប្រការ ៣:

ភាគីទាំងពីរត្រូវធ្វើការកែទម្រង់ច្បាប់ និងបណ្តាវិធានការសមស្របដទៃទៀតតាមការចាំបាច់ ដើម្បីធានាថា ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់នៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់ប្រទេសរៀងខ្លួន អនុលោមទៅតាម**សេចក្តីប្រកាសជាសាកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ** និងលិខិតុបករណ៍ផ្សេងទៀត ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ក៏ដូចជាបណ្តា**អនុសញ្ញា**ដែលទាក់ទងនឹង**ការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស** ដែលភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខា និងបានផ្តល់សច្ចាប័ន។

ប្រការ ៤:

ភាគីទាំងពីរត្រូវចាត់បណ្តាវិធានការបង្ការ-ទប់ស្កាត់នៅក្នុងប្រទេសរៀងៗខ្លួន រួមទាំងការពង្រឹងដល់ទីភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ ការត្រួតពិនិត្យព្រំដែន ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងបំណិនជីវិត កម្មវិធីអប់រំ និងវិជ្ជាជីវៈនានា យន្តការសហគមន៍សម្រាប់ការបង្ការ-ទប់ស្កាត់ ជាពិសេសចំពោះស្ត្រី និងកុមារ ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាពិសេសទៅលើអំពើជួញដូរមនុស្ស ដើម្បីបង្កើនកាលានុវត្តភាពសម្រាប់ការងារធ្វើ ព្រមជាមួយនឹងការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះដោយសារអំពើជួញដូរ ដោយត្រូវផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ឬ បណ្តាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

ប្រការ ៥:

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងក្រុមការងារចំពោះកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ត្រូវខិតខំឲ្យអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីបង្ការ-ទប់ស្កាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស តាមរយៈបណ្តាវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ មួយចំនួនដូចខាងក្រោម:

(ក) ទំនាក់ទំនងសម្របសម្រួលសកម្មភាពជាមួយសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលពាក់ព័ន្ធ ទាក់ទងនឹងកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងការបង្កើតបណ្តាយន្តការបង្ការ-ទប់ស្កាត់នៅតាមសហគមន៍

(ខ) បង្កើត និងចែករំលែក មូលដ្ឋានទិន្នន័យអំពីក្រុមជួញដូរ និងអំពីជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរព្រម ទាំងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាំងនេះឲ្យបានទៀងទាត់ តាមរយៈជនបង្គោលដែលបានតែងតាំងនៅក្នុង ក្រសួងមហាផ្ទៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ក្រសួងមហាផ្ទៃនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា

(គ) កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធនៃប្រទេសទាំងពីរ រួមទាំងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលរួមគ្នា

(ឃ) ត្រួតពិនិត្យ និងកំណត់របៀបរបបនៃសកម្មភាពជ្រើសរើសកម្លាំងពលកម្ម និងភ្នាក់ងារដឹកអ្នកដំណើរ តាមរយៈអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចសមស្រប។

៤. កិច្ចការពារជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ

ប្រការ ៦:

បុគ្គលទាំងឡាយ រួមទាំងស្ត្រី និងកុមារ ដែលត្រូវបានគេរកឃើញថាជាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ដោយផ្អែកលើការស៊ើបអង្កេត ត្រូវចាត់ទុកថា ជាជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ និងមិនត្រូវចាត់ទុកជាជន ប្រព្រឹត្តបំពាន ឬជនល្មើសនឹងច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍នោះឡើយ។

អាស្រ័យហេតុនេះ

(ក) បុគ្គលដែលត្រូវបានគេជួញដូរ ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ នឹងមិនត្រូវទទួលការផ្តន្ទាទោសពីបទ ចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយដោយខុសច្បាប់នោះឡើយ។

(ខ) បណ្តាអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវធានាដល់កិច្ចការពារ និងសន្តិសុខនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការធ្វើមាតុភូមិ និវត្តន៍បុគ្គលដែលត្រូវគេជួញដូរ ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ។

(គ) ជនរងគ្រោះជាស្ត្រី និងកុមារត្រូវទទួលបានប្រព្រឹត្តកម្មប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ធានារក្សាការ សម្ងាត់ និងភាពមិនរើសអើងរហូតដល់ចប់ដំណើរការនៃកិច្ចការពារ និងការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ព្រមទាំងនីតិវិធីរឿងក្តីនៅតុលាការ។

(ឃ) នីតិវិធីប្រតិបត្តិការតាមស្តង់ដារ ដែលរដ្ឋាភិបាលទាំងពីរបានអនុម័តសម្រាប់ការសង្គ្រោះ ការស្តារ ឡើងវិញ ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ និងការធ្វើសមាហរណកម្ម (RRRI)នឹងត្រូវបានយកមកអនុវត្តតាម សម្រាប់ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស។

(ង) ជនរងគ្រោះទាំងឡាយនឹងទទួលបានប្រព្រឹត្តកម្មប្រកបដោយមនុស្សធម៌ រហូតដល់ចប់ដំណើរការ នៃកិច្ចការពារ និងការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ព្រមទាំងនីតិវិធីរឿងក្តីនៅតុលាការ។

ប្រការ ៧:

ភាគីទាំងពីរត្រូវចាត់បណ្តាវិធានការសមស្របនានា ក្នុងនាមជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ ស្រប តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់ភាគីទាំងពីរ និងអាចស្នើសុំជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក តាមការ សមស្រប។

ប្រការ ៨:

ក្នុងករណីសមស្រប ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីបណ្ដាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បណ្ដាស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធក្នុងរដ្ឋាភិបាល ត្រូវផ្ដល់ជូនជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ នូវជម្រកសុវត្ថិភាព ការថែទាំសុខភាព ជំនួយផ្នែកច្បាប់ និងតម្រូវការចាំបាច់បន្ទាន់ផ្សេងទៀតសម្រាប់កិច្ចការពារពួកគេ និងការការពារសុវត្ថិភាពដល់ឧត្តមប្រយោជន៍របស់ពួកគេ។ ក្នុងករណីជនរងគ្រោះជាកុមារ បណ្ដាវិធានការដាក់លាក់មួយចំនួនដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងច្បាប់ទាក់ទងនឹងកុមារគប្បីត្រូវអនុវត្ត។

ប្រការ ៩:

ស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ និងបណ្ដាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតនៃប្រទេសទាំងពីរ ជាពិសេសនៅតាមព្រំដែន ត្រូវធ្វើការងារក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា ដើម្បីស្រាវជ្រាវរកឲ្យឃើញអំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងស្រុក និងឆ្លងដែន ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ និង ក៏ត្រូវបំពេញការងារស្របទៅតាមស្តង់ដារនីតិវិធីប្រតិបត្តិ (SOP) ពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ RRRI។

ប្រការ ១០:

អាជ្ញាធរអនុវត្តច្បាប់នានា និងបណ្ដាអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត នៃប្រទេសទាំងពីរត្រូវធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នា ក្នុងការផ្លាស់ប្ដូរព័ត៌មានទាក់ទងនឹងបណ្ដាករណីជួញដូរ ដូចជាតម្រោយផ្លូវជួញដូរ ទីកន្លែងជួញដូរ អត្តសញ្ញាណក្រុមជួញដូរ បណ្ដាញជួញដូរ វិធីសាស្ត្រជួញដូរ ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងផលចំណូលឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទិន្នន័យ នៃអំពើជួញដូរ តាមរយៈជនបង្គោល និងក្រុមការងារចំពោះកិច្ចរបស់ប្រទេសទាំងពីរ។

៥-ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍

ប្រការ ១១:

អាជ្ញាធរទាំងឡាយ ដែលទទួលបន្ទុកការងារធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ ត្រូវប្រតិបត្តិតាមស្តង់ដារនីតិវិធីប្រតិបត្តិ(**SOP**)ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជូនដំណឹងជាមុនដល់**ភាគី**ដែលរៀបចំការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរ និងការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ នឹងប្រព្រឹត្តទៅស្របតាមស្តង់ដារនីតិវិធីប្រតិបត្តិពាក់ព័ន្ធ ដែលអនុម័តដោយប្រទេសទាំងពីរ។

ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរត្រូវរៀបចំ និងអនុវត្តឲ្យបានរួសរាន់ ហើយចំពោះករណីដែលព្យួរលើសពី០៦ខែ នឹងអាចត្រូវបញ្ជូនឡើងទៅអាជ្ញាធរជាន់ខ្ពស់។

៦-ការធ្វើសមាហរណកម្ម

ប្រការ ១២:

ភាគីទាំងពីរត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពដែលអាចធ្វើបាន ឆ្ពោះទៅរកការធ្វើ សមាហរណកម្មជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរចូលទៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍វិញប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងគោលបំណងឲ្យពួកគេស្តារមកវិញនូវសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរ សេរីភាព និងតម្លៃរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសរៀងៗខ្លួន។

៧-ក្រុមការងារពិសេសរួម

ប្រការ ១៣:

ភាគីទាំងពីរត្រូវបង្កើត **ក្រុមការងារពិសេសរួម**មួយ ដែលត្រូវមានសមាសភាពមកពីបណ្ដាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសទាំងពីរ។ **ក្រុមការងារពិសេសរួម**នេះត្រូវមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវដូចខាងក្រោម៖

(i) តាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្ត**អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ** និងរាយការណ៍ទៅក្រសួងរបស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ

(ii) ផ្ដួចផ្ដើមបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រនានាផែនការសកម្មភាព និងអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំទាំងឡាយព្រមទាំងក្របខ័ណ្ឌការងារចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដើម្បីអនុវត្តអនុស្សរណៈនេះ

(iii) លើកអនុសាសន៍ ឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍបន្ថែមនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ប្រឆាំងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស

(iv) ពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្ដង

(v) **ក្រុមការងារពិសេសរួមគ្នា**នេះនឹងត្រូវបានកោះប្រជុំនៅពេល ដែលមានតម្រូវការចាំបាច់ កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងប្រជុំរបស់ក្រុមការងារពិសេសនេះ អាស្រ័យលើការព្រមព្រៀងរវាងភាគីទាំងពីរ។

៨-អវសានប្បញ្ញត្ត

ប្រការ ១៤:

អនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ នឹងចូលជាធរមានចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខា។

ប្រការ ១៥:

ភាគីទាំងពីរត្រូវព្យាយាមដោះស្រាយវិវាទដែលទាក់ទងនឹងការបកស្រាយ និងការអនុវត្តអនុស្សរណៈនេះតាមរយៈការចរចា និងការពិគ្រោះយោបល់គ្នារវាងភាគីទាំងពីរ។

ប្រការ ១៦:

អនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ មិនបានបង្កើតកាតព្វកិច្ចអ្វីដើម្បីដាក់បន្ទុកលើភាគីណាមួយឡើយ និងគប្បីត្រូវអនុវត្តស្របទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ព្រមទាំងវិធាននានារបស់ភាគីនីមួយៗ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាម**អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ** មិនបានបង្កឲ្យមានផល ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាំងពីរ ចំពោះអនុសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងឡាយដែលភាគីទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខា និងបានផ្ដល់សច្ចាប័ន។

ប្រការ ១៧:

ភាគីនីមួយៗរក្សាសិទ្ធិព្យួរទុកជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬមួយទាំងមូល ឬមួយដោយផ្នែកខ្លះ ចំពោះការអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ ដែលការព្យួរទុកនេះនឹងអាចអនុវត្តភ្លាមបន្ទាប់ពីការជូនដំណឹង ដែលការព្យួរទុក ឬសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ នឹងត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមរយៈបណ្តាញការទូត។

ប្រការ ១៨:

អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ អាចត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅពេលណាក៏បាន អាស្រ័យដោយការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ភាគីទាំងពីរ។

ប្រការ ១៩:

អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះនឹងស្ថិតនៅជាធរមានជានិច្ច លុះត្រាតែមានភាគីណាមួយបញ្ចប់**អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ** នៅពេលណាមួយនោះតាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អំពីបំណងរបស់ខ្លួនក្នុងការបញ្ចប់អនុស្សរណៈនេះ ផ្ញើជូនទៅភាគីម្ខាងទៀតតាមរយៈបណ្តាញការទូត ហើយការបញ្ចប់នេះនឹងចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេលបីខែ បន្ទាប់ពីពេលទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ។

ដើម្បីជាកស្តុតាង ហត្ថលេខី នឹងត្រូវបានទទួលការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋភាគីរៀងខ្លួន ដើម្បីបានចុះហត្ថលេខាលើ**អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានេះ**។

ធ្វើនៅ...ញូវដេលី...ថ្ងៃទី...២៧...ខែ...មករា...ឆ្នាំ...២០១៨...

ក្នុងច្បាប់ដើមជាភាសាអង់គ្លេស ពីរច្បាប់ ជាភាសាខ្មែរភាសា និងជាហិណ្ឌីមួយច្បាប់មួយច្បាប់ដែលអត្ថបទទាំងអស់មានតម្លៃស្មើគ្នា។ ក្នុងករណីមានការខ្វែងគំនិតគ្នាអំពីការបកស្រាយ អត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេសនឹងត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់។

ក្នុងនាមរដ្ឋាភិបាល **នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**	**ក្នុងនាមរដ្ឋាភិបាល** **នៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា**
ឈ្មោះ៖ ល.ជ. **ជូ ប៊ុនអេង** តួនាទី៖ អនុប្រធាន គ.ជ.ប.ជ រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងមហាផ្ទៃ	ឈ្មោះ ៖ **រ៉ាជីវ ហ្គោបា** តួនាទី៖ រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងមហាផ្ទៃ

៤

मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी की रोकथाम;
मानव तस्करी के पीड़ितों के बचाव, बरामदगी, प्रत्यार्वतन और उन्हें फिर
से उनके परिवार से मिलाने के लिए सहयोग के बारे में
किंगडम ऑफ कम्बोडिया
के बीच सहयोग के बारे में
समझौता ज्ञापन
और
भारत गणराज्य की सरकार

किंगडम ऑफ कम्बोडिया और भारत गणराज्य की सरकार (जिन्हें इसमें इसके पश्चात "पक्षकार" कहा गया है),

दोनों देशों के बीच मैत्री संबंधों को प्रगाढ़ बनाने और मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी की रोकथाम, पीड़ितों के बचाव, बरामदगी और प्रत्यावर्तन के मुद्दों के बारे में द्विपक्षीय सहयोग बढ़ाने की **अभिलाषा से,**

इस बात को स्वीकार करते हुए कि महिलाओं और बच्चों की तस्करी, उनके अधिकारों तथा गरिमा की घोर अवहेलना है।

इस बात से गंभीर रूप से चिंतित होकर कि मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी का महिलाओं और बच्चों के शारीरिक, यौन और मानसिक स्वास्थ्य, नैतिक विकास पर नकारात्मक प्रभाव पड़ता है तथा यह सामाजिक मानदंडों और मूल्यों के प्रतिकूल है;

इस बात को ध्यान में रखते हुए कि राष्ट्रपारीय आपराधिक गुट तथा संगठन मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी में शामिल हैं और यह कि इस प्रकार के राष्ट्रपारीय संगठित अपराधों से न केवल किंगडम ऑफ कम्बोडिया और भारत गणराज्य, अपितु पूरा क्षेत्र और वैश्विक समुदाय भी प्रभावित हुआ है।

इस बात की पुष्टि करते हुए कि उक्त पक्षकार समय-समय पर उल्लिखित राष्ट्रपारीय मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी के प्रति एक-दूसरे की चिंता को समझते हैं;

महिलाओं और बच्चों की तस्करी को रोकने से संबंधित संगत अन्तरराष्ट्रीय एवं क्षेत्रीय लिखतों का भी **स्मरण करते** हुए;

इस बात को समझते हुए कि विधि प्रवर्तन और दाण्डिक प्रक्रियाओं में पारस्परिक सहयोग के माध्यम से मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी की रोकथाम करना एवं इससे निपटना मानव तस्करी के विरुद्ध न्याय सुनिश्चित करने के लिए एक प्रभावी उपाय है।

सभी प्रकार की मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी की रोकथाम करने तथा उनकी सुरक्षा और सहायता करने के उद्देश्य से सहयोग बढ़ाने की आवश्यकता पर जोर देते हुए;

दोनों में से किसी भी देश में मानव तस्करों और संगठित अपराध गिरोहों की त्वरित जांच और अभियोजन सुनिश्चित करते हुए,

निम्न प्रकार सहमत हो गई हैं

I- समझौता-ज्ञापन का दायरा

अनुच्छेद 1

यह समझौता ज्ञापन, इस ज्ञापन के अनुच्छेद 2 में परिभाषित सभी प्रकार के मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं और बच्चों की तस्करी के संबंध में तथा दोनों देशों द्वारा अपनाई जाने वाली अपनी-अपनी मानक प्रचालन प्रक्रियाओं के विशिष्ट संदर्भ में लागू होगा।

II- परिभाषाएं

अनुच्छेद-2

इस ज्ञापन के प्रचालनात्मक प्रयोजन के लिए :

(क) मानव तस्करी विशेष रूप से "महिलाओं और बच्चों की तस्करी" का अभिप्राय यौन-शोषण, श्रम-शोषण, बलात श्रम अथवा सेवाओं, गुलामी अथवा गुलामी जैसी प्रथाओं, दासता अथवा उनके अंगों को निकालना अथवा निम्नलिखित तरीकों से उनका अन्य किसी प्रकार के शोषण से है :

(i) धमकी अथवा बल प्रयोग अथवा अन्य किसी प्रकार का अवपीड़न, अथवा

(ii) अपहरण, धोखा अथवा कपट अथवा किसी अन्य प्रकार की दुर्बलता, अथवा

(iii) किसी दूसरे व्यक्ति पर नियंत्रण रखने वाले व्यक्ति की सहमति प्राप्त करने के लिए धन राशि अथवा लाभ का लेन-देन करना।

(ख) "मानव तस्करी के पीड़ितों" अथवा "पीड़ित" का अभिप्राय ऐसे व्यक्ति से है जिसके विरुद्ध दोनों देशों में से किसी देश के कानूनों के अंतर्गत किसी प्रकार का मानव तस्करी का अपराध किया गया हो।

(ग) "मानव तस्करों" का अभिप्राय ऐसे व्यक्तियों, एजेंसियां अथवा संस्थानों से है, जो मानव तस्करी, विशेष रूप से महिलाओं एवं बच्चों की तस्करी में संलिप्त हैं।

(घ) "बच्चे" का अभिप्राय ऐसे व्यक्ति से है जिसने अठारह वर्ष की उम्र पूरी नहीं की है।

(ङ) "फोकल प्वाइंट" का अभिप्राय किंगडम ऑफ कम्बोडिया की मिनिस्ट्री ऑफ इन्टीरियर तथा भारत गणराज्य के गृह मंत्रालय में सक्षम प्राधिकारी द्वारा नामोद्दिष्ट अधिकारी से है।

III-निवारक उपाय

अनुच्छेद 3

पक्षकार, यह सुनिश्चित करने के लिए की उनके अपने-अपने न्यायाधिकार में विधिक ढांचा वैश्विक मानवाधिकार घोषणा, बाल अधिकार संबंधी अभिसमय, महिलाओं के प्रति सभी प्रकार के भेदभाव के उन्मूलन संबंधी अभिसमय तथा अन्य मानवाधिकार लिखतों तथा मानव तस्करी के प्रशमन संबंधी अभिसमय, जिन पर दोनों पक्षकारों ने हस्ताक्षर किए हैं और उनका अनुसमर्थन किया है, के अनुरूप है, आवश्यक विधिक सुधार और अन्य उपयुक्त उपाय करेंगे।

अनुच्छेद 4

ये पक्षकार अपने-अपने देशों में विधि प्रवर्तन एजेंसियों, सीमा नियंत्रण को सुदृढ़ बनाने, जागरूकता एवं जीवन-कौशल को बढ़ाने, व्यावसायिक एवं शैक्षिक कार्यक्रमों, समुदाय आधारित निवारक तंत्रों, मानव तस्करी के विशेष संदर्भ में विशेषकर महिलाओं एवं बच्चों की सुरक्षा हेतु रोजगार के अवसर में वृद्धि कर मानव तस्करी के प्रति उनकी असुरक्षा को कम करने के लिए अन्य संगत सरकारी एजेंसियों या गैर-सरकारी/विकास भागीदारों के साथ समन्वय करने सहित निवारक उपाय करेंगे।

अनुच्छेद 5

सक्षम प्राधिकारी और संबंधित कार्य बल निम्नांकित निवारक उपायों के माध्यम से मानव तस्करी को रोकने हेतु भरसक प्रयास करेंगे :

(क) जागरूकता बढ़ाने संबंधी कार्यक्रमों एवं समुदाय आधारित रोकथाम व्यवस्थाएं स्थापित करने के संबंध में संगत सरकारी संगठनों एवं गैर-सरकारी संगठनों के साथ समन्वय करना।

(ख) मानव तस्करों और मानव तस्करी पीडितों के संबंध में डाटा बेस का विकास करना एवं इसे साझा करना तथा भारत के गृह मंत्रालय और इंटीरियर मिनिस्ट्री ऑफ कम्बोडिया के निर्धारित फोकल प्वाइंटों के माध्यम से नियमित आधार पर ऐसी सूचनाओं का आदान-प्रदान करना।

(ग) दोनों देशों की संबंधित एजेंसियों के लिए संयुक्त प्रशिक्षणों सहित क्षमता निर्माण कार्यक्रम।

(घ) समुचित प्राधिकारियों के माध्यम से जनशक्ति की भर्ती एवं ट्रेवल एजेन्टों की गतिविधियों की जांच एवं विनियमन करना।

IV-मानव तस्करी की पीड़ित महिलाओं एवं बच्चों की सुरक्षा

अनुच्छेद 6

अन्वेषण के आधार पर मानव तस्करी की शिकार महिलाओं एवं बच्चों की तस्करी की शिकार महिलाएं एवं बच्चे समझा जाएगा न कि आप्रवासन कानून के उल्लंघनकर्ता अथवा अपराधियों के रूप में।

अत:,

(क) तस्करी किए गए व्यक्ति विशेष रूप से महिलाओं एवं बच्चों को देश में अवैध प्रवेश के लिए अभियोजित नहीं किया जाएगा।

(ख) संगत प्राधिकारी, तस्करी किए गए व्यक्ति, विशेष रूप से महिलाओं एवं बच्चों के प्रत्यावर्तन के लिए उठाए गए प्रत्येक कदम पर उनका संरक्षण एवं सुरक्षा सुनिश्चित करेंगे।

(ग) महिला एवं बाल पीड़ितों के साथ उनके संरक्षण एवं प्रत्यावर्तन तथा न्यायिक कार्यवाहियों की प्रक्रिया के दौरान गरिमापूर्ण व्यवहार और गोपनीयता एवं भेदभाव रहित व्यवहार सुनिश्चित किया जाएगा।

(घ) मानव तस्करी के पीड़ितों के प्रत्यावर्तन के लिए, बचाव, बरामदगी, प्रत्यावर्तन एवं परिवार से पुन: मिलाने के लिए सरकार द्वारा अपनाई गई मानक प्रचालन प्रक्रिया का पालन किया जाएगा।

(ङ) संरक्षण एवं प्रत्यावर्तन तथा न्यायिक कार्यवाहियों की संपूर्ण प्रक्रिया के दौरान, पीड़ितों से मानवोचित व्यवहार किया जाएगा।

अनुच्छेद 7

पक्षकार देश अपने देश के कानूनों एवं नियमों के अनुसार मानव तस्करी के पीड़ितों की ओर से उपयुक्त उपाय करेंगे एवं समुचित पारस्परिक विधिक सहायता की मांग करेंगे ।

अनुच्छेद 8

संगत सरकारी एजेंसियां, जहां उपयुक्त होगा, गैर-सरकारी संगठनों के सहयोग से इन मानव तस्करी पीड़ितों को सुरक्षित शरण स्थल, स्वास्थ्य परिचर्या, कानूनी सहायता तक पहुंच तथा उनकी सुरक्षा तथा उनके सर्वोत्तम हितों की रक्षा की व्यवस्था करेंगी। बच्चों के मामले में बच्चों से संबंधित कानूनों में शामिल विशिष्ट उपाय लागू रहेंगे।

अनुच्छेद 9

दोनों देशों में, विशेषत: सीमा पर विधि प्रवर्तन एजेंसियां एवं अन्य संगत एजेंसियां व्यक्तियों विशेष रूप से महिलाओं एवं बच्चों की देश के भीतर एवं सीमा पार से तस्करी का पता लगाने तथा आरआरआरआई के लिए संबधित मानक प्रचालन प्रक्रिया (एसओपी) के अनुसार कार्य करेंगी।

अनुच्छेद 10

दोनों देशों में कानून प्रवर्तन प्राधिकारी एवं अन्य संगत प्राधिकारी मानव तस्करी के मामलों से संबंधित सूचनाएं यथा मानव तस्करी के मार्ग, मानव तस्करी के स्थान, मानव तस्करी करने वालों की पहचान, मानव तस्करी के नेटवर्क, मानव तस्करी के तौर-तरीके, अपराध से प्राप्त आय से संबंधित सूचना तथा मानव तस्करी के संबंध में दोनों देशों के फोकल प्वाइंटों एवं कार्य बलों के माध्यम से आंकडों का आदान-प्रदान करने में सहयोग करेंगे ।

V-प्रत्यावर्तन

अनुच्छेद 11

(क) प्रत्यावर्तन प्रभारी प्राधिकारी दूसरे पक्ष को, अग्रिम रूप से, मानव तस्करी का शिकार हुए पीड़ितों के प्रत्यावर्तन संबंधी व्यवस्थाओं के बारे में सूचित करने हेतु अपनी मानक प्रचालन प्रक्रिया (एस ओ पी) का अनुसरण करेंगे तथा संबंधित देशों द्वारा अपनायी गयी अपनी-अपनी मानक प्रचालन प्रक्रिया (एस ओ पी) के अनुरूप प्रत्यावर्तन किया जाएगा।

(ख) मानव तस्करी का शिकार हुए पीड़ितों के प्रत्यावर्तन का इंतजाम किया जाएगा और इसे शीघ्रतापूर्वक संचालित किया जाएगा तथा छ: माह से अधिक अवधि से लंबित मामलों को उच्चतर प्राधिकारी के पास भेजा जाएगा।

VI- परिवार से पुन: मिलाना

अनुच्छेद 12

संबंधित पक्षकार, मानव तस्करी के शिकार हुए पीड़ितों की गरिमा, स्वतंत्रता और उनके अपने देशों में आत्म-सम्मान को पुन: बहाल करने के लिए उन्हें सुरक्षित और प्रभावी तरीके से उनके परिवारों और समुदायों में फिर से मिलाने की दिशा में सभी संभव प्रयास करेंगे।

VII-संयुक्त कार्य बल

अनुच्छेद 13

दोनों पक्षकार संयुक्त कार्य बल स्थापित करेंगे जिनमें दोनों पक्षकारों के सक्षम प्राधिकारियों को सम्मिलित किया जाएगा। संयुक्त कार्य दल निम्नलिखित दायित्वों का पालन करेंगे :

(i) इस समझौता-ज्ञापन के कार्यान्वयन की निगरानी और मूल्यांकन करना तथा अपनी वार्षिक बैठक में संबंधित मंत्रालयों को सूचित करना;

(ii) इस ज्ञापन के कार्यान्वयन के लिए रणनीतियों, कार्य योजना स्थापित करने तथा दिशानिर्देशों और अन्य आवश्यक ढांचे को क्रियान्वित करने की पहल करना।

(iii) मानव तस्करी के विरुद्ध आपसी सहयोग को आगे बढ़ाने की दिशा में सिफारिशें प्रस्तुत करना।

(iv) प्रत्येक दो वर्षों में इस समझौता-ज्ञापन के कार्यान्वयन की समीक्षा करना।

(v) जब और जैसी आवश्यकता उत्पन्न हो, संयुक्त कार्य बल की बैठक बुलाई जाएगी। संयुक्त कार्य बल की बैठक की तारीख और स्थान दोनों पक्षकारों की सहमति से निर्धारित किए जाएंगे।

VIII-अंतिम प्रावधान

अनुच्छेद 14

यह समझौता-ज्ञापन, दोनों पक्षकारों द्वारा हस्ताक्षर किए जाने की तारीख से प्रभावी होगा।

अनुच्छेद 15

पक्षकार, इस ज्ञापन की व्याख्या अथवा प्रयोज्यता से संबंधित विवादों को बातचीत अथवा परामर्श के द्वारा हल करने का प्रयास करेंगे।

अनुच्छेद 16

यह समझौता-ज्ञापन किसी भी पक्षकार पर कोई दायित्व सृजित नहीं करता है और इसे प्रत्येक पक्षकार के कानूनों, विनियमों और नियमों के अनुरूप कार्यान्वित किया जाना चाहिए।

इस समझौता-ज्ञापन के अंतर्गत सहयोग से, अंतर्राष्ट्रीय अभिसमय, जिसके वे पक्षकार हैं, से उत्पन्न पक्षकारों के अधिकार एवं दायित्व प्रभावित नहीं होंगे।

अनुच्छेद 17

प्रत्येक पक्षकार को इस समझौता-ज्ञापन, जो अधिसूचना के शीघ्र बाद प्रभावी हो जाएगा, के कार्यान्वयन को पूर्णतः या अंशतः अस्थायी रूप से निलंबित करने का अधिकार होगा, ऐसे निलंबन या कार्यान्वयन का नोटिस, राजनयिक चैनलों के माध्यम से लिखित में दिया जाएगा।

अनुच्छेद 18

इस समझौता-ज्ञापन को पक्षकारों की पारस्परिक लिखित सहमति से किसी भी समय संशोधित किया जा सकता है।

अनुच्छेद 19

यह समझौता-ज्ञापन तब तक लागू रहेगा, जब तक कि दोनों में से कोई एक पक्षकार इसे समाप्त करने के अपने आशय की लिखित सूचना दूसरे पक्षकार को देकर, किसी भी समय इस समझौता-ज्ञापन को समाप्त नहीं कर देता है, तथा यह समाप्ति ऐसे नोटिस की प्राप्ति की तारीख के तीन माह बाद प्रभावी होगी।

जिसके साक्षी के रूप में, अधोहस्ताक्षरी ने अपनी-अपनी सरकारों द्वारा समुचित रूप से प्राधिकृत किए जाने के नाते इस समझौता-ज्ञापन पर हस्ताक्षर किए हैं।

इसके सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक होने के नाते, इसे ________________में ___________को हिन्दी, ख्मेर तथा अंग्रेजी प्रत्येक की दो मूल प्रतियों में निष्पादित किया गया। व्याख्या में किसी भिन्नता की स्थिति में, अंग्रेजी पाठ मान्य होगा।

किंगडम ऑफ कम्बोडिया की सरकार	**भारत गणराज्य की सरकार के लिए**
तथा उनकी ओर से	**तथा उनकी ओर से**